

Bruksela, dnia 25.9.2019 r.
COM(2019) 422 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
DWUNASTE SPRAWOZDANIE FINANSOWE KOMISJI DLA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY
na temat EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH (EFRROW)
ROK BUDŻETOWY 2018

Spis treści

1.	PROCEDURA BUDŻETOWA	2
1.1.	Ramy finansowe	2
1.2.	Projekt budżetu (PB) na 2018 r.	2
1.3.	Przyjęcie budżetu na 2018 r.	3
1.4.	Przyjęcie budżetów korygujących	3
2.	ZARZĄDZANIE ŚRODKAMI	4
2.1.	Zarządzanie środkami na zobowiązania	4
2.1.1.	<i>Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW</i>	4
2.1.2.	<i>Pomoc techniczna</i>	4
2.2.	Zarządzanie środkami na płatności	4
2.2.1.	<i>Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW</i>	4
2.2.2.	<i>Pomoc techniczna</i>	5
3.	WYKONANIE BUDŻETU EFRROW NA 2018 R.	5
3.1.	Wykorzystanie środków na zobowiązania	5
3.1.1.	<i>Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW</i>	5
3.1.2.	<i>Pomoc techniczna</i>	7
3.2.	Wykorzystanie środków na płatności	7
3.2.1.	<i>Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW</i>	7
3.2.2.	<i>Pomoc techniczna</i>	12
3.3.	Analiza zadeklarowanych wydatków w podziale na środki	12
3.4.	Realizacja programów EFRROW	14
3.4.1.	<i>Okres programowania 2007–2013</i>	14
3.4.2.	<i>Okres programowania 2014–2020</i>	14

1. PROCEDURA BUDŻETOWA

1.1. Ramy finansowe

W 2018 r. wydatki na rozwój obszarów wiejskich są finansowane w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020. Ramy finansowe określono w rozporządzeniu Rady (UE) nr 1311/2013. Przydział środków na rozwój obszarów wiejskich oraz na wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie po rocznym dostosowaniu technicznym wieloletnich ram finansowych przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 – Ramy finansowe na lata 2014–2020

DZIAŁ 2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	W mln EUR; ceny bieżące						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OGÓLEM	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421
W tym:							
- rozwój obszarów wiejskich ^{a), b), c), d), e)}	5 299	18 184	18 684	14 371	14 381	14 691	14 709
- wydatki związane z rynkiem i pomoc bezpośrednia, ^{a), b), c), d)}	43 778	44 190	43 950	44 146	44 162	43 880	43 887

a) po przesunięciu netto 351,9 mln EUR między EFRG i EFRROW za rok budżetowy 2014 (zob. uwaga f);

b) po przesunięciu netto 51,6 mln EUR między EFRG i EFRROW za rok budżetowy 2015 (zob. uwaga f);

c) po przesunięciu netto 28 mln EUR między EFRG i EFRROW za lata budżetowe 2014–2020 (zob. uwaga f);

d) po przesunięciu netto 4 313,9 mln EUR między EFRG i EFRROW za lata budżetowe 2015–2020 (zob. uwaga f);

e) po przeprogramowaniu przydziału środków EFRROW z roku 2014 w wyniku zastosowania art. 19 rozporządzenia w sprawie wieloletnich ram finansowych (UE) nr 1311/2013 całkowita kwota 8 705 mln EUR odliczona od zobowiązań z 2014 r. została równo rozłożona na zobowiązania z 2015 i 2016 r.;

f) przesunięcia środków na rozwój obszarów wiejskich (EFRROW) wymienione w uwagach a)–d) powyżej obejmują: 4 mln EUR przenoszone co roku przez cały okres 2014–2020 z sektora bawełny (Grecja) na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013; 296,3 mln EUR przeznaczone do dobrowolnej korekty przeniesionej za rok budżetowy 2014 (UK) na podstawie art. 10b i art. 10c ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 73/2009; 51,6 mln EUR za niewykorzystane kwoty przenoszone co roku za lata budżetowe 2014 i 2015 (SE i DE) na podstawie art. 136 i 136b rozporządzenia (WE) nr 73/2009 oraz 4 313,9 mln EUR na ograniczanie płatności i elastyczność między filarami na podstawie art. 7 ust. 2 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013.

1.2. Projekt budżetu (PB) na 2018 r.

Dnia 29 czerwca 2017 r. Komisja przyjęła i przedłożyła władzy budżetowej projekt budżetu (PB) na 2018 r.

W projekcie budżetu uwzględniono kwotę 14 372 mln EUR w środkach na zobowiązania oraz 11 848 mln EUR w środkach na płatności na okres programowania 2014–2020 Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Rada przyjęła swoje stanowisko w sprawie projektu budżetu na rok 2018 w dniu 4 września 2017 r., a Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko w dniu 25 października 2017 r. Konieczne było zwołanie komitetu pojednawczego, który w przewidzianym terminie 21 dni uzgodnił wspólny tekst. Rada i Parlament Europejski osobno zatwierdziły wspólny tekst w dniu 30 listopada 2017 r.

1.3. Przyjęcie budżetu na 2018 r.

Budżet na rok 2018 przyjęty w dniu 30 listopada 2017 r. był w odniesieniu do EFRROW taki sam, jak budżet przewidziany w pierwotnym wniosku Komisji.

Tabela 2

Budżet przyjęty na 2018 r.		
Pozycja budżetu	Środki na zobowiązania (w EUR)	Środki na płatności (w EUR)
2014-2020		
05.046001 (Programy rozwoju obszarów wiejskich)	14 346 899 509	11 822 000 000
05.010404 (Nieoperacyjna pomoc techniczna)	4 689 000	4 689 000
05.046002 (Operacyjna pomoc techniczna)	20 770 000	21 037 093

1.4. Przyjęcie budżetów korygujących

W budżecie korygującym nr 6 środki na zobowiązania na pomoc techniczną w ramach EFRROW na lata 2014–2020 zmniejszono o 0,7 mln EUR.

Tabela 3

Budżet na 2018 r. po wprowadzeniu poprawek		
Pozycja budżetu	Środki na zobowiązania (w EUR)	Środki na płatności (w EUR)
2014-2020		
05.046001 (Programy rozwoju obszarów wiejskich)	14 346 899 509	11 822 000 000
05.010404 (Nieoperacyjna pomoc techniczna)	4 689 000	4 689 000
05.046002 (Operacyjna pomoc techniczna)	20 070 000	21 037 093

2. ZARZĄDZANIE ŚRODKAMI

2.1. Zarządzanie środkami na zobowiązania

2.1.1. Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW

W odniesieniu do środków na zobowiązania w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich EFRROW budżet uchwalony na 2018 r. wynosił 14 347 mln EUR, z czego wszystkie środki dotyczyły programów na lata 2014–2020.

Tabela 4

Zarządzanie środkami na zobowiązania w 2018 r. – EFRROW	Pozycja budżetu 05.046001 (w EUR)
Środki na początku 2018 r.	14 346 899 509
Środki dostępne w 2018 r.	14 346 899 509
Środki wykorzystane w 2018 r.	14 346 899 509

2.1.2. Pomoc techniczna

W art. 51 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 przewidziano, że EFRROW może wykorzystać do 0,25 % swojego przydziału rocznego na finansowanie działań z zakresu pomocy technicznej z inicjatywy Komisji. W budżecie na rok 2018 dostępna na ten cel wstępna kwota wynosiła 4,7 mln EUR na nieoperacyjną pomoc techniczną i 20,8 mln EUR na operacyjną pomoc techniczną. Ostatnia z kwot została zmniejszona o 0,7 mln EUR w ramach budżetu korygującego nr 6.

2.2. Zarządzanie środkami na płatności

2.2.1. Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW

W odniesieniu do programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020 w budżecie uchwalonym na 2018 r. środki na płatności wynosiły 11 822 mln EUR. Ponadto dostępna kwota dochodów przeznaczonych na określony cel przeniesiona z poprzedniego roku wyniosła 18,1 mln EUR, a kwota dochodów przeznaczonych na określony cel zebranych w ciągu roku wyniosła 12,4 mln EUR. Środki na płatności zwiększono poprzez: a) przesunięcie 4 mln EUR z linii budżetowej przeznaczonej na pomoc techniczną; b) przesunięcie zbiorcze w kwocie 150 mln EUR oraz c) przesunięcie na koniec roku w kwocie 64 mln EUR. Ponadto dokonano przesunięcia 119,0 mln EUR dochodów przeznaczonych na określony cel z EFRROW 2007–2013, tak aby w pełni pokryć wydatki państw członkowskich zadeklarowane w odniesieniu do trzeciego kwartału 2018 r. Uwzględniając wszystkie przesunięcia, całkowita kwota środków na płatności dostępnych w 2018 r. wyniosła 12 189,5 mln EUR. Ogółem wykorzystano 12 173,5 mln EUR środków na płatności, zaś dochody przeznaczone na określony cel w wysokości 12,4 mln EUR zostały automatycznie przeniesione z 2018 na 2019 r.

Tabela 5

Zarządzanie środkami na płatności w 2018 r. (w EUR)	
EFROW (2014–2020) Pozycja budżetu – 05.046001	
Środki na początku 2018 r.	11 822 000 000
Przesunięcie z linii pomocy technicznej z EFROW 2014–2020	4 000 000
Przesunięcie zbiorcze	150 000 000
Przesunięcie na koniec roku	64 000 000
Dochody przeznaczone na określony cel przeniesione z 2017 r.	18 098 156
Dochody przeznaczone na określony cel zebrane w 2018 r.	12 400 084
Przesunięcie dochodów przeznaczonych na określony cel z EFROW 2007–2013	119 046 270
Środki dostępne w 2018 r.	12 189 544 509
Środki wykorzystane w 2018 r.	12 173 540 691

2.2.2. Pomoc techniczna

W odniesieniu do pomocy technicznej w ramach EFROW ogółem środki na płatności w budżecie na 2018 r. wynosiły 25,7 mln EUR. Do linii programów EFROW na lata 2014–2020 przesunięto 4,0 mln EUR w celu pełnego pokrycia wydatków państw członkowskich zadeklarowanych w odniesieniu do trzeciego kwartału 2018 r. Ostateczne środki na płatności wyniosły 21,7 mln EUR.

3. WYKONANIE BUDŻETU EFROW NA 2018 R.

3.1. Wykorzystanie środków na zobowiązania

3.1.1. Programy rozwoju obszarów wiejskich EFROW

Rozdysponowano całą kwotę środków na zobowiązania dostępnych w budżecie na 2018 r. na programy EFROW na lata 2014–2020 w wysokości 14 346,9 mln EUR.

Tabela 6 przedstawia środki, z podziałem na państwa członkowskie, przydzielone na mocy rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 zmienionego ostatnio rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/71 oraz kwoty rozdysponowane w 2018 r.

Tabela 6

Rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 (zmienione) a kwoty rozdysponowane do końca 2018 r.		
Pozycja budżetu: 05.046001		<i>(w EUR)</i>
Państwo członkowskie	Rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 Przydział na 2018 r.	Kwoty rozdysponowane w 2018 r.
	a)	b)
BE	97 066 202	97 066 202
BG	339 966 052	339 966 052
CZ	343 033 490	343 033 490
DK	153 125 142	153 125 142
DE	1 400 926 899	1 400 926 899
EE	125 552 583	125 552 583
IE	312 891 690	312 891 690
GR	701 719 722	701 719 722
ES	1 184 419 678	1 184 419 678
FR	1 668 304 328	1 668 304 328
HR	282 342 500	282 342 500
IT	1 495 583 530	1 495 583 530
CY	18 892 389	18 892 389
LV	157 236 528	157 236 528
LT	230 472 391	230 472 391
LU	14 415 051	14 415 051
HU	488 027 342	488 027 342
MT	13 893 023	13 893 023
NL	118 225 747	118 225 747
AT	564 084 777	564 084 777
PL	1 190 589 130	1 190 589 130
PT	580 721 241	580 721 241
RO	1 184 725 381	1 184 725 381
SI	120 033 142	120 033 142
SK	215 106 447	215 106 447
FI	341 593 485	341 593 485
SE	249 552 108	249 552 108
UK	754 399 511	754 399 511
Ogółem	14 346 899 509	14 346 899 509

3.1.2. Pomoc techniczna

W odniesieniu do okresu programowania 2014–2020 kwota środków na zobowiązania na operacyjną pomoc techniczną w budżecie na 2018 r. wynosiła 20,8 mln EUR. Kwota przeznaczona na tą linię została zmniejszona o 0,7 mln EUR w ramach budżetu korygującego nr 6. Tabela 7 przedstawia poziom wykorzystania środków na zobowiązania dostępnych na operacyjną pomoc techniczną w 2018 r. Największa część płatności przeznaczona została na Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz platformę doradztwa technicznego w zakresie instrumentów finansowych.

Tabela 7

Pomoc techniczna – Wykorzystanie środków na zobowiązania	
Pozycja budżetu: 05.046002 (w EUR)	
Opis	Kwota rozdysponowana
Europejska Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	4 629 652
Platforma doradztwa technicznego w zakresie instrumentów finansowych	4 523 225
Technologia informacyjna*	2 979 178
Europejskie partnerstwo innowacyjne	2 730 006
Komunikacja instytucjonalna	2 140 000
Europejska sieć oceny	1 900 113
Baza danych związanych z rolnictwem ekologicznym	432 796
Audyt i kontrole	249 774
Ochrona logo	50 000
Ogółem	19 634 744

* w tym BCO (biura kompetencji w zakresie łączności szerokopasmowej)

3.2. Wykorzystanie środków na płatności

3.2.1. Programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW

W okresie programowania 2014–2020 z dostępnych środków na płatności przeznaczono w wysokości 12 189,5 mln EUR wykorzystano 12 173,5 mln EUR. Tabela 8 przedstawia płatności w podziale na okresy objęte poszczególnymi deklaracjami w 2018 r.:

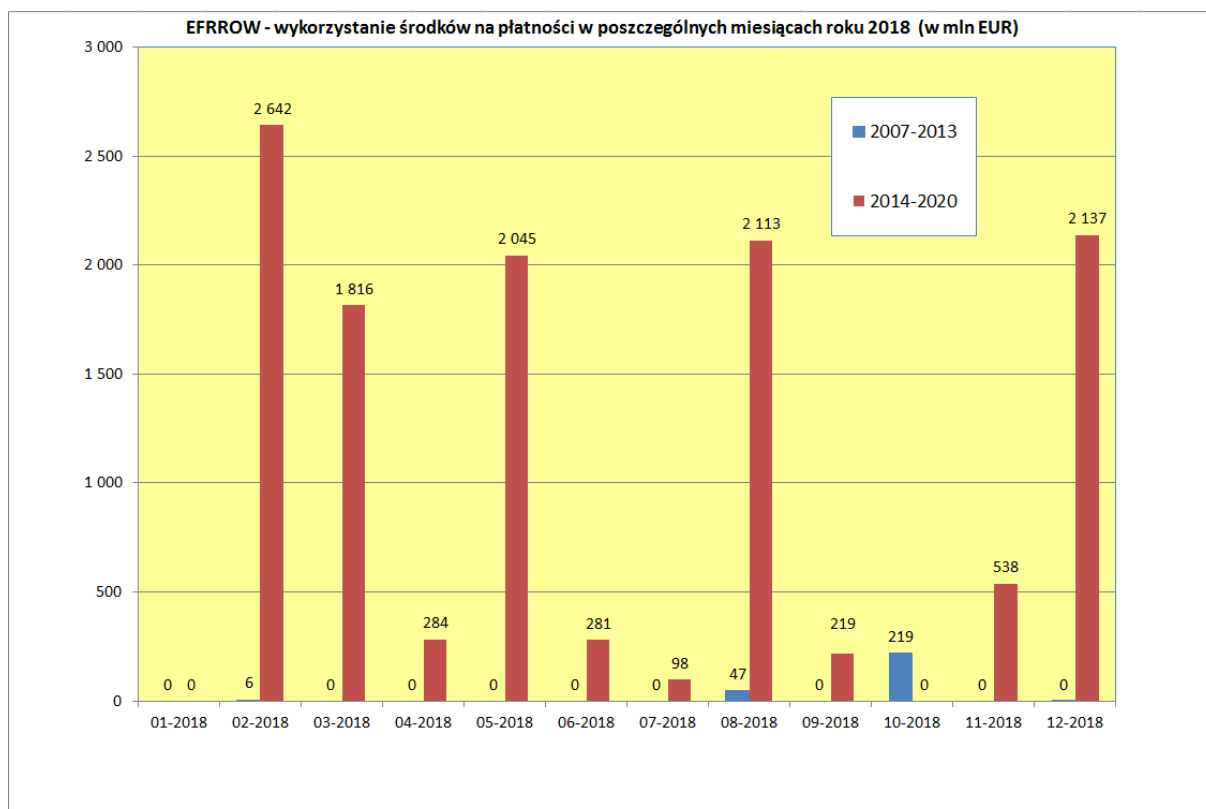

Tabela 8

<i>Płatności w 2018 r. – programy rozwoju obszarów wiejskich EFRROW (w mln EUR)</i>	<i>2007-2013</i>	<i>2014-2020</i>
Płatności zaliczkowe 2014–2020	-	19,5
Zwroty na podstawie wniosków o płatność przed IV kw. 2017 r.	-	6,3
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za IV kw. 2017 r.	-	4 460,8
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za I kw. 2018 r.	-	2 616,1
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za II kw. 2018 r.	-	2 402,3
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za III kw. 2018 r.	-	2 668,6
Płatności końcowe lub płatności dodatnie 2007–2013	271,9	-
Ogółem 2018	271,9	12 173,5

Poniższy wykres przedstawia wykorzystanie środków na płatności w poszczególnych miesiącach roku (od stycznia do grudnia 2018 r.).

Wykres 1

Tabele 9a i 9b przedstawiają kwoty wypłacone przez Komisję w roku budżetowym 2018 w podziale na państwa członkowskie i okresy objęte poszczególnymi deklaracjami.

Tabela 9a: EFRROW 2007–2013

Płatności faktycznie zrealizowane od dnia 1.01.2018 do dnia 31.12.2018			
EFRROW 2007–2013 – pozycja budżetu 05.040501 (w EUR)			
Państwo członkowskie	Płatności dodatnie, głównie w następstwie wyroków Trybunału Sprawiedliwości	Zamknięcie	Ogółem
BE		5 792 053	5 792 053
BG			0
CZ			0
DK			0
DE			0
EE			0
IE			0
GR			0
ES		15 034 161	15 034 161
FR	47 107 564		47 107 564
IT		203 941 787	203 941 787
CY			0
LV			0
LT			0
LU			0
HU	53 488		53 488
MT			0
NL			0
AT			0
PL			0
PT			0
RO			0
SI			0
SK			0
FI			0
SE			0
UK			0
Ogółem	47 161 052	224 768 001	271 929 053

Tabela 9b: EFRROW 2014-2020

Płatności faktycznie zrealizowane od dnia 1.01.2018 do dnia 31.12.2018							
EFRROW 2014–2020 – pozycja budżetu 05.046001							(w EUR)
Państwo członkowskie	Płatności zaliczkowe	Przed IV kw. 2017 r.	IV kw. 2017 r.	I kw. 2018 r.	II kw. 2018 r.	III kw. 2018 r.	Ogółem
BE			14 769 727	15 140 622	25 364 796	13 820 384	69 095 529
BG			23 123 216	51 560 230	90 811 734	40 188 138	205 683 318
CZ			51 401 899	99 910 206	121 404 790	51 930 327	324 647 223
DK			25 150 543	23 743 732	24 203 641	16 589 239	89 687 155
DE			518 178 026	282 762 184	166 020 708	150 707 971	1 117 668 890
EE			26 393 744	62 414 101	21 516 515	17 779 705	128 104 065
IE		9 957	140 312 902	37 845 485	30 944 655	109 596 149	318 709 149
GR			379 215 655	54 885 586	53 542 080	92 301 511	579 944 832
ES			416 008 619	96 475 713	187 940 300	199 301 454	899 726 086
FR	16 198 977		796 540 026	373 403 181	173 535 226	365 371 103	1 725 048 512
HR			28 786 041	34 672 812	97 924 640	44 766 900	206 150 392
IT			165429 113	257 078 670	263 057 102	360 192 154	1 045 757 040
CY		28 200	4 935 917	958 689	1 518 427	7 088 938	14 530 171
LV			100 480 707	34 413 859	23 541 015	34 228 519	192 664 101
LT	1 502 340		92 618 423	49 513 684	40 021 563	35 815 191	219 471 201
LU			4 472 366	5 509 319	1591 621	2 957 429	14 530 735
HU			126 974 681	78 165 237	78 248 639	102 540 987	385 929 544
MT			1 664 858	773 245	404 825	6 548 266	9 391 195
NL	1 800 000		14 461 718	48 496 359	3 301 137	12 613 164	80 672 378
AT			297 250 603	42 654 465	129 876 825	43 022 265	512 804 158
PL			188 299 185	290 179 630	284 299 863	181 791 044	944 569 722
PT		440 121	298 337 459	95 012 944	65 110 741	44 132 058	503 033 323
RO		5 775 526	291 226 430	322 544 208	206 914 475	319 691 776	1 146 152 415
SI			32 016 502	14 193 563	52 304 883	12 428 401	110 943 349
SK			55 560 398	43 342 784	53 662 898	47 630 789	200 196 868
FI			139 384 686	24 270 973	60 320 920	127 811 352	351 787 931
SE			126 607 330	25 820 902	19 873 752	23 340 897	195 642 880
UK			101 215 145	150 380 307	125 030 443	204 372 633	580 998 528
Ogółem	19 501 317	6 253 804	4 460 815 920	2 616 122 689	2 402 288 216	2 668 558 745	12 173 540 691

Tabela 10 zawiera porównanie płatności EFRROW w latach 2014–2020 zrealizowanych na rzecz poszczególnych państw członkowskich w 2018 r. z płatnościami dokonanyymi w 2017 r. Ogółem płatności zwiększyły się o 10 % w porównaniu z rokiem 2017 (12,2 mld EUR w porównaniu z 11,1 mld EUR).

Tabela 10

Płatności dokonane na rzecz państw członkowskich – porównanie lat 2018 i 2017 – <u>EFROW 2014–2020</u>								(w EUR)	
Państwo członkowskie	2017			2018			Różnica między rokiem 2018 a 2017		
	Płatności okresowe	Płatności zaliczkowe	Ogółem	Płatności okresowe	Płatności zaliczkowe	Ogółem	(w EUR)	(w %)	
BE	37 131 717	0	37 131 717	69 095 529		69 095 529	31 963 812	86,08 %	
BG	194 514 062	0	194 514 062	205 683 318		205 683 318	11 169 256	5,74 %	
CZ	259 351 803	0	259 351 803	324 647 223		324 647 223	65 295 420	25,18 %	
DK	99 878 000	0	99 878 000	89 687 155		89 687 155	-10 190 845	-10,20 %	
DE	950 952 706	0	950 952 706	1 117 668 890		1 117 668 890	166 716 185	17,53 %	
EE	99 413 291	0	99 413 291	128 104 065		128 104 065	28 690 774	28,86 %	
IE	254 572 032	0	254 572 032	318 709 149		318 709 149	64 137 117	25,19 %	
GR	708 045 934	0	708 045 934	579 944 832		579 944 832	-128 101 102	-18,09 %	
ES	702 633 093	0	702 633 093	899 726 086		899 726 086	197 092 993	28,05 %	
FR	1 753 707 994	0	1 753 707 994	1 708 849 535	16 198 977	1 725 048 512	-28 659 482	-1,63 %	
HR	150 173 479	0	150 173 479	206 150 392		206 150 392	55 976 914	37,27 %	
IT	790 272 508	0	790 272 508	1 045 757 040		1 045 757 040	255 484 533	32,33 %	
CY	14 573 450	0	14 573 450	14 530 171		14 530 171	-43 279	-0,30 %	
LV	162 496 969	0	162 496 969	192 664 101		192 664 101	30 167 132	18,56 %	
LT	253 974 006	0	253 974 006	217 968 861	1 502 340	219 471 201	-34 502 805	-13,59 %	
LU	8 863 575	0	8 863 575	14 530 735		14 530 735	5 667 160	63,94 %	
HU	196 592 509	0	196 592 509	385 929 544		385 929 544	189 337 035	96,31 %	
MT	2 170 973	0	2 170 973	9 391 195		9 391 195	7 220 222	332,58 %	
NL	57 613 814	0	57 613 814	78 872 378	1 800 000	80 672 378	23 058 564	40,02 %	
AT	478 470 408	0	478 470 408	512 804 158		512 804 158	34 333 750	7,18 %	
PL	573 604 590	0	573 604 590	944 569 722		944 569 722	370 965 133	64,67 %	
PT	524 233 177	0	524 233 177	503 033 323		503 033 323	-21 199 854	-4,04 %	
RO	1 569 168 715	0	1 569 168 715	1 146 152 415		1 146 152 415	-423 016 301	-26,96 %	
SI	80 253 608	0	80 253 608	110 943 349		110 943 349	30 689 741	38,24 %	
SK	167 863 196	0	167 863 196	200 196 868		200 196 868	32 333 673	19,26 %	
FI	319 207 655	0	319 207 655	351 787 931		351 787 931	32 580 276	10,21 %	
SE	104 276 200	0	104 276 200	195 642 880		195 642 880	91 366 680	87,62 %	
UK	537 774 629	0	537 774 629	580 998 528		580 998 528	43 223 899	8,04 %	
Ogółem	11 051 784 091	0	11 051 784 091	12 154 039 375	19 501 317	12 173 540 691	1 121 756 600	10,15 %	

3.2.2. Pomoc techniczna

W odniesieniu do okresu programowania 2014–2020 kwota środków na płatności na operacyjną pomoc techniczną wynosiła 21,0 mln EUR. Część tych środków (4,0 mln EUR) została przesunięta w celu pokrycia potrzeb w zakresie płatności związanych z programami rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW 2014–2020.

W tabeli 11 poniżej przedstawiono płatności w podziale na główne działania. Największa część płatności przeznaczona została na Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Tabela 11

Pomoc techniczna – Wykorzystanie środków na płatności	
Pozycja budżetu: 05.046002 (w EUR)	
Opis	Wyplacone środki
Europejska Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	3 914 519
Technologia informacyjna*	2 822 364
Europejskie partnerstwo innowacyjne	2 468 602
Platforma doradztwa technicznego w zakresie instrumentów finansowych	1 800 000
Europejska sieć oceny	1 589 121
Audyt i kontrole	410 785
Baza danych związanych z rolnictwem ekologicznym	135 317
Ochrona logo	40 000
Ogółem	13 180 708

* w tym biura kompetencji w zakresie łączności szerokopasmowej

3.3. Analiza zadeklarowanych wydatków w podziale na środki

Tabela 12 przedstawia wnioski o płatność zgłoszone przez poszczególne państwa członkowskie w podziale na środki na rozwój obszarów wiejskich w 2018 r. (od IV kw. 2017 r. do III kw. 2018 r.), skumulowane wydatki zadeklarowane od początku okresu programowania, a także plan finansowy programów EFRROW 2014–2020.

Wydatki na EFRROW 2014–2020 w 2018 r. dotyczyły głównie środka 13 (płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami), środka 04 (inwestycje w środki trwałe) oraz środka 10 (działania rolno-środowiskowo-klimatyczne).

Tabela 12

Zadeklarowane wydatki EFRROW w 2018 r. (od IV kw. 2017 r. do III kw. 2018 r.) oraz całkowite skumulowane wydatki (od IV kw. 2014 r. do III kw. 2018 r.) w porównaniu z planami finansowymi – EFRROW 2014–2020							
		Zadeklarowane wydatki w 2018 r. (od IV kw. 2017 r. do III kw. 2018 r.)		Skumulowane wydatki zadeklarowane (od IV kw. 2014 r. do III kw. 2018 r.)		Plany finansowe na okres 2014–2020	
Środek EFRROW		(w mln EUR)	(%)	(w mln EUR)	(%)	(w mln EUR)	(%)
Środek 01	Transfer wiedzy i działalność informacyjna	83,8	0,7 %	157,1	0,5 %	1 093,9	1,1 %
Środek 02	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i zastępstw w gospodarstwie	20,0	0,2 %	47,3	0,1 %	675,6	0,7 %
Środek 03	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	23,7	0,2 %	52,5	0,2 %	378,7	0,4 %
Środek 04	Inwestycje w środki trwałe	2 354,1	19,4 %	5 165,5	15,5 %	22 748,9	22,7 %
Środek 05	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	48,9	0,4 %	160,5	0,5 %	920,9	0,9 %
Środek 06	Rozwój gospodarstw rolnych i działalności gospodarczej	750,3	6,2 %	2 027,7	6,1 %	6 929,4	6,9 %
Środek 07	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	691,8	5,7 %	1 380,6	4,1 %	6 809,6	6,8 %
Środek 08	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	354,8	2,9 %	1 024,8	3,1 %	4 470,3	4,5 %
Środek 09	Tworzenie grup i organizacji producentów	16,0	0,1 %	49,4	0,1 %	307,0	0,3 %
Środek 10	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	2 234,6	18,4 %	7 359,9	22,1 %	16 481,3	16,5 %
Środek 11	Rolnictwo ekologiczne	1 147,1	9,4 %	2 886,4	8,7 %	7 046,2	7,0 %
Środek 12	Płatności dla obszarów Natura 2000 i płatności związane z ramową dyrektywą wodną	82,8	0,7 %	248,3	0,7 %	582,8	0,6 %
Środek 13	Płatności z tytułu obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	2 727,8	22,4 %	9 261,5	27,8 %	16 510,9	16,5 %
Środek 14	Dobrostan zwierząt	323,3	2,7 %	842,6	2,5 %	1 727,9	1,7 %
Środek 15	Usługi leśnośrodowiskowe i klimatyczne oraz ochrona lasów	11,4	0,1 %	31,5	0,1 %	222,6	0,2 %
Środek 16	Współpraca	78,4	0,6 %	139,0	0,4 %	1 753,1	1,8 %
Środek 17	Zarządzanie ryzykiem	343,5	2,8 %	525,8	1,6 %	1 638,0	1,6 %
Środek 18	Finansowanie uzupełniających krajowych płatności bezpośrednich dla Chorwacji	-0,1	0,0 %	108,4	0,3 %	111,9	0,1 %
Środek 19	Wsparcie rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER – rozwój lokalny kierowany przez społeczność	579,2	4,8 %	996,3	3,0 %	7 003,6	7,0 %
Środek 20	Pomoc techniczna państw członkowskich	223,9	1,8 %	515,6	1,5 %	2 158,4	2,2 %
Środek 113	Wcześniejsze emerytury	64,2	0,5 %	359,3	1,1 %	507,6	0,5 %
Środek 131	Spełnianie norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Środek 341	Nabywanie umiejętności, aktywizacja i wdrażanie	0,0	0,0 %	0,4	0,0 %	0,6	0,0 %
Suma całkowita		12 159,6	100,0 %	33 340,7	100,0 %	100 079,1	100,0 %

*Państwa członkowskie deklarują wydatki co kwartał. W odniesieniu do roku n deklaracje za IV kw. są jednak składane w styczniu roku n+1. W związku z tym odpowiednie zwroty środków w roku n są dokonywane przez Komisję na rzecz państw członkowskich od IV kw. roku n-1 do III kw. roku n.

3.4. Realizacja programów EFRROW

3.4.1. Okres programowania 2007–2013

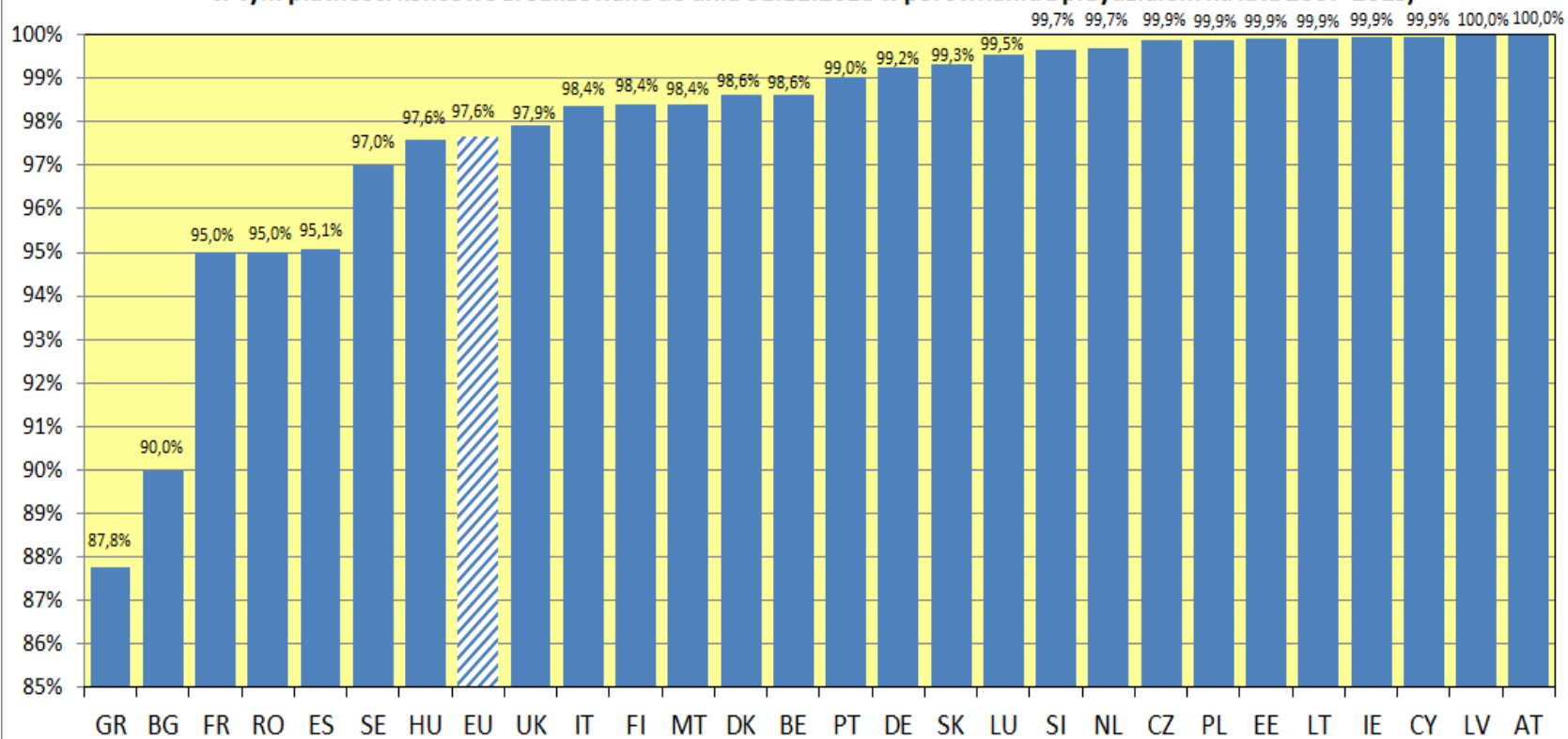
Wykres 2 przedstawia poziom absorpcji środków w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013 w poszczególnych państwach członkowskich: płatności od początku okresu programowania do dnia 31 grudnia 2018 r., w tym płatności końcowe w odniesieniu do programów już zamkniętych do tego dnia, w porównaniu z całkowitym przydziałem na lata 2007–2013.

Do końca 2018 r. kwota umorzona wyniosła 1 974 mln EUR.

3.4.2. Okres programowania 2014–2020

Wykres 3 przedstawia poziom absorpcji środków w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020 w poszczególnych państwach członkowskich: płatności od początku okresu programowania, w tym płatności dokonane za IV kw. 2018 r., które zostaną zwrócone w roku budżetowym 2019, w porównaniu z całkowitym przydziałem na lata 2014–2020.

**Wykres 2 - Poziom absorpcji środków w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013
w poszczególnych państwach członkowskich (% płatności EFRROW,
w tym płatności końcowe zrealizowane do dnia 31.12.2018 w porównaniu z przydziałem na lata 2007-2013)**

*Pułap poziomu absorpcji w przypadku państw członkowskich, w których realizacja programów nie zakończyła się 31.12.2018, wynosi 95 %.

Wykres 3 - Poziom absorpcji środków w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020 w poszczególnych państwach członkowskich (% płatności EFRROW, w tym wnioski o płatność z IV kw. 2018 r. w porównaniu z przydziałem na lata 2014-2020)

